

Bouchne to? Krachující banky: Hrozí horší konec než v USA

- CZ24 News | 15. března 2023

USA/EU: Pád amerických bank se odrazil na cenách akcií bank evropských. Například švýcarské Credit Suisse, která nyní ve výroční zprávě přiznala chyby ve svých kontrolních mechanismech. Ekonomka Markéta Šichtařová pak míní, že doutnák další dluhové či finanční krize už byl zapálen, ale zda bouchne, je otázka. A ač se finanční problémy objevují nejdříve v USA, v Evropě mají potenciál napáchat větší škody, protože úroková míra tu byla ještě nižší a energetická krize je palčivější. Ekonom Lukáš Kovanda soudí, že zvyšování úrokových měr tedy zřejmě na čas odpadá. To ovšem znamená, že inflace brzdit nebude.

Jak jsme již informovali, v USA minulý týden začala bankovní panika, která už položila nejednu malou a středně velkou banku. Ta se pak přelila i do Evropy, kde klesaly akcie velkých bank. Jednou z nich je známá švýcarská Credit Suisse, u níž pojištění proti krachu vystoupalo na historicky nejvyšší hodnotu. [**Jak uvádí Financial Times, banka ve výroční zprávě přiznala, že kontrola finančních výkazů byla slabá.**](#) Doslova, že „vedení nezavedlo a neudržovalo účinný proces hodnocení rizik pro identifikaci a analýzu rizika nesprávných údajů v účetní závěrce“. Ovšem výsledky z roku 2022, kdy měla banka největší ztrátu od minulé finanční krize, prý ovlivněny nebyly. Vydání zprávy muselo být odloženo kvůli telefonátu „na poslední chvíli“ z americké komise pro obchod s cennými papíry, která požadovala výkazy cash flow z období před třemi roky. Jednalo se prý o technikálie.

Banka nemá lehký život. Dnes hodnota jejích akcií spadla o další čtyři procentní body, tento rok už o 20 % a za poslední dva roky o celých 80 %. Na chyby se podle Financial Times přišlo při interním auditu a banka hodlá podniknout kroky k jejich napravení.

[**Švédský server The Local pak informoval,**](#) že správce švédského penzijního fondu Alecta na investicích do amerických bank prodělal 12 miliard švédských korun (25 miliard korun českých). Ovšem nemělo by to ovlivnit penze švédských seniorů. Švédské úřady situaci monitorují, panika se prý ve švédském finančním prostředí nešíří.

V USA prezident Biden slíbil, že udělá cokoli, aby bankovní systém ochránil. A že vláda těm, kdo měli u SVB a Signature Bank peníze, jejich prostředky bude kompenzovat, a to v plné výši. [**Dle BBC však stále panuje obava, že další poskytovatelé úvěrů**](#) budou taktéž zasaženi. Škody už pád bank napáchal na asijském trhu. Japonská Topix Banks šla dolů o 7 %, finanční skupina Mitsubishi UFJ pak o 8,1 %. A španělská Santander a německá Commerzbank dokonce v jednu chvíli i o 10 %.

Krachy amerických bank pak vedou ke spekulacím, že americké úrokové míry, které Fed zvyšoval, aby bránil inflaci, se už dále zvyšovat nebudou.

K situaci už se vyjadřují čeští ekonomové. „My z historie víme, že jakmile začne bankrotovat jeden stát nebo jedna banka, vždycky je tady zvýšené riziko tzv. domino efektu. Když už banka bankrotuje, tak ten bankrot nepřichází sám o sobě, ale je tu větší riziko většího počtu bankrotů,“ uvedla ekonomka Markéta Šichtařová s tím, že to platí jak u bank, tak u států. Domino efekt pak byl potvrzen pádem dalších bank a paradoxně na klidu nedodalo ani to, že americká vláda slíbila ručit za vklady v obou bankách.

Že se jedná o varovný signál míní i Šichtařová. Protože politické prohlášení, že banky jsou „úplně

v bezpečí“, znamená jen, že je důvod paniku uklidňovat. Za normální situace se o těchto věcech nemluví, protože jsou samozřejmostí, pokud se o nich mluví, je dle Šichtařové pod pokličkou problém.

Panika, která se šíří, má podle ní konkrétní základy. Nízké úrokové sazby, kdy si řada lidí pořídí úvěr, následované zvýšením sazeb, jsou prý rizikové vždy. A i když mají tyto problémy tendenci se projevit nejdříve v USA, Evropa může být ohroženější. Protože snížení sazeb bylo na kontinentu ještě větší, sazby šly dokonce do záporných hodnot. Což vytváří větší inflaci. Nemluvě o tom, že Evropa je ohrožena energetickou krizí a evropské domácnosti jsou pod větším ekonomickým tlakem než v USA.

„Když to sečteme, doutnák potenciální dluhové nebo finanční krize byl zapálen, ale není jasné, jestli shoří celý a jestli krize vybuchne či ne. Nemusí. Záleží, jestli se zavčasu podaří zastavit šíření paniky,“ sdělila ekonomka a dodala, že pokud by šíření paniky pokračovalo, může domino efekt americké bankovníctví dostat do problémů. „A potom by následovala Evropa,“ doplnila.

Uklidňovala, že vklady v českých bankách jsou velmi bezpečné a banky samotné mají dost zdravé bilance. Připomenula, že bilance nejsou všechno. Zdravá bilance nepomohla kupříkladu Sberbank, u které run na banku vyvolaný politicky ji položil. Jinými slovy, možná panika mezi lidmi ovlivní finanční trhy.

Podobný názor zastává i ekonom Lukáš Kovanda: „Stav, kdy si v USA každý druhý študák zakládal start-up a každý třetí kryptoměnu (čti: shitcoin), nebyl normální. Je dobře, když se trh pročistí. Nenormální stav vyvolal Fed, jenž pod různými záminkami nebyl dlouhé roky s to ‚exitovat‘ ze svých pohotovostních opatření let 2008–2009.“

„Za pády bank není utahování měnové politiky v USA, ale to, že předtím byla dlouho extrémně expanzivní. Fed v letech 2008–2009 podával trhům léky (kvantitativní uvolnění), zprvu účinné, které se jim však bál včas odeprít. Trhy si vypěstovaly závislost. Cesta ze závislosti nemůže být bezbolestná. Za nynější pády bank tak mohou centrální banky v čele s Fedem. Pod různými záminkami (třeba přeháněná obava z deflace), ve skutečnosti ale z politických důvodů (např. aby neohrozily předlužený jih eurozóny) držely úroky moc dlouho moc nízko a ještě horečně pumpovaly nové peníze,“ doplnil posléze.

„Za pády bank není utahování měnové politiky v USA, ale to, že předtím byla dlouho extrémně expanzivní. Fed v letech 2008–2009 podával trhům léky (kvantitativní uvolnění), zprvu účinné, které se jim však bál včas odeprít. Trhy si vypěstovaly závislost. Cesta ze závislosti nemůže být bezbolestná. Za nynější pády bank tak mohou centrální banky v čele s Fedem. Pod různými záminkami (třeba přeháněná obava z deflace), ve skutečnosti ale z politických důvodů (např. aby neohrozily předlužený jih eurozóny) držely úroky moc dlouho moc nízko a ještě horečně pumpovaly nové peníze,“ doplnil posléze.

Podle Kovandy je vítězem paniky ČNB. „Dneškem končí debata, zda by měla dále zvýšit úroky. Řeč se více a více povede o tom, kdy je začít snižovat,“ usuzuje hlavní ekonom Trinity Bank.

Jak připomenul, nahoru pak jdou jiná aktiva, například internetová měna bitcoin. Její hodnota po skončení pandemické krize prudce spadla, a to několikrát, nicméně se drží na hodnotách vyšších než před začátkem pandemie. V pondělí hodnota bitcoinu prudce vzrostla, zatímco ještě v pondělí ráno se obchodoval za cenu pod 500 tisíc za jeden, nyní už je hodnota na 550 tisících.

Stoupá také cena dalších „bezpečných komodit“, tedy zlata a stříbra. Zlato na začátku února prudce

zlevnilo, nyní ztrátu dorovnáva.

[ZDROJ](#)